

V AKTOVKÁCH
"OSUDOVÁ OTÁZKA",
"VEČEŘE NA ROZLOUČENOU"
A "ANATOLOVO SVATEBNÍ JITRO"

hrají:

Anatola p. Norbert Lichý
 Maxe p. František Strnad
 Koru pí Petra Lhotská
 Annie pí Alena Sasínová-Polarczyk
 Ilonu pí Marcela Čapková
 France p. Milan Sova

Inspice pí Jarmila Paulerová
 Náповěda pí Anežka Kamušínská

Svět konce století

(Arthur Schnitzler a jeho "Anatol")

Bůh mi odpusť, že natolik zevšeobecňuji svůj názor, ale:

Když se řekne medik, člověk si představí rozjásaného mladíka, trávícího čas v kavárnách, pivnicích, tavernách, tančímách, ne-li v něčem horším, namísto na přednáškách.

Když se řekne lékař, obvykle si člověk představí vážného muže ve středním věku, s brýlemi na nose a černou brašnou, která snaživě spěchá za pacientem.

Arthur Schnitzler prošel oběma těmito fázemi.

"Jak ve svých vzpomínkách sám přiznává, trávil tehdy možná víc času v kavárnách, na návštěvách a především početnými milostnými plotkami než na klinice nebo v posluchárnách." (Jiří Stromšík)

Ostatně, co byste dělali vy, kdybyste měli před očima živý vzor, tedy svého otce, který patřil ve své době k nejuznávanějším lékařům - specialistům na krční nemoci! Jestliže nemáte šanci se mu hned tak přiblížit jak v ohledu profesním, tak v ohledu morálním, nezbyvá vám nic jiného, než jeho odkaz negovat a poddat se tomu, čemu se říká styl bouřlivého mládí, mladistvá nerozvážnost, život vedený prostě hrozně a podobně.

Možná v tom bylo i něco jiného. Když se Arthur Schnitzler narodil, psal se rok 1862 - takže doba jeho studií spadá do nešťastného období, s nímž si jen málo historiků ví rady, do období fin de siècle, tedy konce století. Ví se, aniž by byly přesně známy příčiny, že na konci každého století (každého, tedy nejen devatenáctého) najednou dochází ke zvýšení počtu revolucí a k citlivějším reakcím společenských vrstev na sociální rozdíly a v "člověčí" rovině pak k pocitům zmaru, nedostatku motivace, ztráty sebe-vědomí, hodnot a smyslu života, následkem toho pak k častějšímu výskytu šílenství a sebevražd nebo - to u těch "normálnějších" - promarnění života skrze požitky, alkoholem a sexem počínaje a drogami konče, či v jiné formě útěku. Třeba je to smutek nad umírajícím stoletím - co kdo může vědět.

Jenom silné povahy se s takovým stavem vyrovnají - například skrze uměleckou tvorbu. Právě to potkalo Schnitzlera - do třicítky skutečně vyvolával u svých bližních tiché i hlasité zděšení, poté se zklidnil, začal se vážněji věnovat literatuře - stal se jedním z neplodnějších autorů své doby - a svému lékařskému povolání - po vzoru otce specialistou na nervové a krční choroby. Dosáhl velice rychle výrazných úspěchů - a mezi ně lze započítat i skandály, které provázely uvedení každé z jeho her. Přesto až do konce života zachycoval lidi, které poznal v mládí, sebe nevymýšleje - tzv. "lidi bez jádra", utíkající před vážností života, ztotožňující život s milostnou hrou či hrou jako takovou, lidi, kteří prožívají stavy vykořeněnosti, odcizení a samoty. Dlužno připomenout, že Anatol byl první takovou postavou a že o něm psal právě v období, které spadá mezi jeho bouřlivé mládí a období zklidnění.

Takže - Bůh mi odpusť, že natolik zevšeobecňuji svůj názor, ale: Arthur Schnitzler na repertoár dnešních divadel rozhodně patří. Zdáli proto, že jeho "Anatol" je věrným obrazem člověka let devadesátých dvacátého století, nebo proto, že záchvaty pocitu samoty a ztráty motivace máme občas všichni, nebo proto, že máme sklon vážné problémy řešit ironickým mávnutím ruky či smíchem, to už necháváme na rozhodnutí diváka.

Petra Kohutová

ARTHUR SCHNITZLER
ANATOL

IMPRESIONISTICKÁ FRAŠKA

PŘEKLAD: VLADIMÍR TOMEŠ

REŽIE: VÁCLAV KLEMENS

VÝPRAVA: JIŘÍ BÍNA j. h.

DRAMATURG: PETRA KOHUTOVÁ

PREMIÉRA:

PÁTEK 10. 11. 1995 V 19⁰⁰ HODIN

SPOLEČENSKÝ PATRON PRMIÉRY:
 ING. JOZEF DEJČÍK
 NÁMĚSTEK GENERÁLNÍ ŘEDITELKY
 UNION BANKY, A. S.
 A ČLEN PŘEDSTAVENSTVA

DIVADLO PETRA BEZRUČE
 OSTRAVA

DÍLO ARTHURA SCHNITZLERA :

MLÁDÍ VE VÍDNI - AUTOBIOGRAFIE DO R. 1889
 MNOŽSTVÍ GYMNAZIÁLNÍCH A UNIVERZITNÍCH
 DENÍKŮ

HRY:

POHÁDKA (DAS MÄRCHEN, 1891)

ANATOL - VZN.1888-1891, VYD.1893 (7 SCÉNI),
 1955 (8.SCÉNA)

HRA NA LÁSKU (LIEBELEI, 1895) - PRVNÍ ÚSPĚCH
 PŘI UVEDENÍ VE VÍDEŇSKÉM BURGTHEATRU

ŠTVANÁ ZVĚŘ (FREIWILD, 1896) - INSCENACE UVEDENÁ
 V PRAZE R. 1896 ZAKÁZÁNA CENZUROU

REJ (REIGEN, VZN.1896-1897, VYD.1903, ČES.1904) -
 SCHNITZLER I PŘEDSTAVITELÉ BURGTHEATRU
 ŽALOVÁNÍ PŘI UVEDENÍ TĚTO HRY PRO "VEŘEJNÉ
 POHORŠENÍ"

PARACELTUS (1897) - AKTOVKA

ZELENÝ PAPOUŠEK (DER GRÜNE KAKADU, 1898) -
 V BERLÍNĚ ZAKÁZÁN UŽ PŘED UVEDENÍM,
 VE VÍDNI PO TŘECH REPRÍZÁCH

BEATRICIN ZÁVOJ (1901) - VERŠOVANÁ HRA

HODINY ŽIVOTA (LEBENDIGE STUNDEN, 1902) -
 4 AKTOVKY

OSAMĚLÁ CESTA (DER EINSAME WEG, 1904)

MEZIHRA (ZWISCHENSPIEL, 1906)

UDATNÝ KASÍAN (DER TAPFERE CASSIAN, 1910)

MLADÝ MEDARDUS (DER JUNGE MEDARDUS, 1910)

ŠIRÁ KRAJINA (DAS WEITE LAND, 1911)

PROFESOR BERNHARDI - UVEDEN R. 1912 V BERLÍNĚ,
 V RAKOUSKU ZAKÁZÁNA AŽ DO R. 1918

KOMEDIE SLOV (KOMÖDIE DER WÖRTE, 1915) -
 3 AKTOVKY

FINK A FLIEDERBUSCH (1917)

SESTRY ANEB CASANOVA VE SPA
 (DIE SCHWESTERN ODER CASANOVA IN SPA, 1919)

ROMÁNY A NOVELY :

PORUČÍK ČUSTÍK (LEUTNANT ČUSTL, 1901) -
 ZA NAPSÁNÍ TĚTO NOVELY BYL SCHNITZLER ZBAVEN
 HODNOSTI ZÁLOŽNÍHO DŮSTOJNÍKA, POPRVÉ
 V NĚMECKÉ PRŮZE POUŽIT VNITRNÍ MONOLOG

PANÍ BERTA GARLANOVÁ (FRAU BERTA GARLAN, 1901)

OSUD SVOBODNÉHO PÁNA Z LEISEBOGHU
 (DAS SCHICKSAL DES FREIHERRN VON LEISEBOGH, 1903)

CESTA VEN (DER WEG INS FREIE, 1908)

PANÍ BEATA A JEJÍ SYN
 (FRAU BEATE UND IHR SOHN, 1913)

CASANOVŮV NÁVRAT
 (CASANOVAS HEIMFAHRT, 1918)

TEREZA (THERESE, 1924)

SLEČNA ELSA (FRÄULEIN ELSE, 1924)

SNOVÁ NOVELA (TRAUMNOVELLE, 1926)

ÚTĚK DO TEMNOTY (FLUCHT IN DIE FINSTERNIS, 1931)

SEN A OSUD (TRAUM UND SCHICKSAL, 1931) - SBORNÍK

POVÍDKY - VESMĚS O SPOJENÍ LÁSKY A SMRTI,
 EROTIKY A UMÍRÁNÍ:

UMÍRÁNÍ (STERBEN, 1892)

KVĚTINY (BLUMEN, 1894)

MRTVÍ NEPROMLUVÍ (DIE TOTEN SCHWEIGEN, 1897)

SMRT STARÉHO MLÁDENCE
 (DER TOD DES JUNGGESELLEN, 1907)

MRTVÝ GABRIEL (DER TOTE GABRIEL, 1908)

TEPLOTECHNA OSTRAVA
AKCIOVÁ SPOLEČNOST

PSČ 716 12, OSTRAVA 2, ŠENOVSKÁ 101

- ŽÁRUVZDORNÉ VYZDÍVKY VŠECH DRUHŮ
PRŮMYSLŮVÝCH PECÍ A KOTLŮ
- STAVBY KAMINŮ A VĚZOVÝCH VODOJEMŮ
- VÝSTAVBA KOKSÁRENSKÝCH BATERIÍ
- ZPRACOVÁNÍ PROJEKTŮ
- PORADENSKÁ SLUŽBA

TELEFON 6232146 TELEFAX 6232070

KOMERČNÍ BANKA a.s.

POBOČKA OSTRAVA

NOVÁ HUŤ, a. s.

ČESKÁ SPOŘITELNA a.s.

těžba surového dříví
pěstební práce
nákup a prodej
tel. kancelář Šenov:
069 / 6831387

Union banka a.s.

ČASOPIS PRO KULTURU,
PROGRAM A REKLAMU

100.000 VÝTIŠKŮ ZDARMA DO OSTRAVSKÝCH DOMÁCNOSTÍ

Dosud byl u nás "Anatol" uveden :

30.3.1974 pod názvem "Krabice iluzí" v karlovarském
Divadle Vítězslava Nezvala,

27.9.1975 v pražském Disku,

22.3.1986 v Divadle F.X.Šaldy v Liberci

a 25.3.1989 v Západočeském divadle v Chebu.

Režisér Vladimír Kelbl natočil v brněnském studiu jeho
televizní inscenaci s Markem Vašutem v hlavní roli
a překladatel Vladimír Tomeš zrežiroval jeho rozhlasovou
verzi.

Střípky ze Schnitzlera

Víc nežli pravda, která byla nebo bude, je blud,
který tu je... a vládne okamžiku!

(Paracelsus)

Hrajeme vždycky - kdo to ví, je moudrý!

(Paracelsus)

Když manžel vychází z domu, kde právě přistihl svou ženu
s milencem, a jeho přítel se k němu hme se slovy:
Mám dojem, že tě tvá žena klame, tak neodpoví:
Právě jsem se o tom přesvědčil... ale : Jsi padouch, lžeš.

(Anatol. Osudová otázka)

"Nezabýváte se sám sebou trochu moc?"
"Myslím, že ne," odpověděl zaraženě. "Snad to jen
přiznávám upřímněji než druzí."

(Utěk do temnoty)

Střípky o Schnitzlerovi

"Myslím, že důvod, proč jsem se Vám vyhýbal, tkvěl
v jistém druhu dvojnického ostychu. Pokaždé, když jsem se
pohroužil do Vašich krásných výtvoru, se mi zdálo, že za
jejich poetickým opalizováním nacházím tytéž předpoklady,
zájmy i výsledky, které jsem znal jako své vlastní. To, jak
jste rozkládal kulturně konvenční jistoty, jak Vaše myšlenky
setrvaly u polarity milování a umírání, to všechno se mne
dotýkalo nesmírně důvěrně. Nabyt jsem tak dojmu, že vy
víte díky intuíci - vlastně ale díky jemnému sebezpozorování
- všechno to, co jsem já v namáhavé práci odhaloval u
jiných lidí."

(Sigmund Freud v dopise Schnitzlerovi)

"Schnitzler nechápal své hrdiny a jejich svět jako
nevyhnutelně lidské látum, nýbrž jako výsledek jejich
individuální, ale i dobou a společenskou příslušností dané
slabosti, tedy jako něco přechodného, případně
překonatelného : "Osamělá cesta" končí větou, v níž se
vyslovuje naděje, že příští pokolení bude mít "víc
přesvědčení a méně ducha ..."

(Jiří Stromšík)

"Postavy v jeho dílech jsou znaveně dekadentně
kultivované, mluví i jednají duchaplně. ... Jeho postavy
dovedou vystoupit ze sebe, samy sebe pozorovat
a analyzovat, komentovat své postavení. Pohybují se přitom
často na okraji záhuby, a to s aristokratickým postojem, v
němž se melancholie a dekadence spojují s jistou elegancí.
Stále se potýkají s problémy erota, aniž by skutečně
milovaly."

(Ludvík Václavek)

"První postavou, která odpovídala autorově "povrchové
existenci", je Anatol, hrdina stejnojmenné hry
(vznikala v 1.1888-1891), přesněji sledu sedmi scén
(osmá vyšla až r. 1955), v nichž se hrdina vyrovnává
vždy s novým flirtem, žárlivostí nebo nevěrou
(svou i svých ženských protějšku), posedlý jedinou vášní :
prožívat stále nová a nová milostná dobrodružství. Není to
však chorobný erotoman, ani tupý sběratel trofejí, nýbrž
hráč, jehož cílem není výhra, ale hra sama. Nejde mu
o lásku ani sex, ale o milostnou hru bez konce. A ta je pro
něj totožná se životem vůbec."

(Jiří Stromšík)

KLUB MECENÁŠŮ
KOMERČNÍ BANKA, a.s.
TEPLOTECHNA, a.s.
NOVÁ HUŤ, a.s.
ČESKÁ SPOŘITELNA, a.s.
UNION BANKA, a.s.
SP DELTA
TRIUMF

PŘEDPRODEJ
VSTUPENEK:

DIVADLO
PETRA
BEZRUČE

702 00
OSTRAVA
tř. 28 října 120

tel./fax: 069 / 23 25 21, 23 24 36

FAVORIT
CESTOVNÍ KANCELÁŘ

Nádražní 33, Ostrava 1, 702 00
TEL.: 069 / 23 28 14, 23 69 89
FAX: 069 / 23 68 22

kostýmy vyrobila firma MADO
vedoucí Marie Dopitová
výrobu scény zajistil
vedoucí výroby Jan Barták
jevištní mistr
Roman Poláček
mistr osvětlení
Jiří Kos
mistr zvuku
Pavel Čiřt

vlásenky
Jarmila Oboráková
garderoba
Jana Lhotská, Dana Sladká
rekvizity
Žofie Matějková, Sylvie Kamínková

**Veškerá práva k provozování
tohoto díla zastupuje agentura
DILIA Praha.**